

Тюбешу

Каурла бла байламлы соруулагъа къаралгъангъы

Терк муниципал району Жер-жерли самоуправление советини сессиясы алында КъМР-ни Башчысы Казбек Коков муниципалитетни администрациясына таматасы Мувед Дадов эмда аны биринчи орунбасары Асланби Ухутов бла тюбешенди.

билдиргенди. Ол соруула Жер-жерли самоуправление советини жыйылыуунда къаралгъанды.

Насийхат

Казбек Коков республиканы келечилерин келлендиргенди

Россияни Жаш тѣлоно ишлери жаны бла федерал агентствосуну эксперт комиссиясы регионлада жаш тѣло политиканы бардырууна комплекс программаларына багъа бичеди. Ала «Регион – жаш тѣло» деген конкурска жиберилген ишлениди.

«Жигитле салмакты, баштыр Къабарты-Малкъар жаш тѣло политиканы аймакыра 2023 жылга жарашдырылган комплекс программасы ючюн бек улуу багъа бичилген 10 регионго сынама киргенди. Аны хайрындан быыл Нальчикде. Къаштауда бла Нарткъалада жаш тѣло арала къураула турдында.

КъМР-ни Башчысы бла Правительство пресс-службасы.

Себеплик

Къабарты-Малкъарда «Ата журтну къоруулауучулары» фонд къуралгъангъы

КъМР-ни Башчысы Казбек Коков билдиргенча, республикада Энци аскер операция къатышханлагъа эм аланы юйорлерине себеплик этген «Ата журтну къоруулауучулары» къарал фондуну Къабарты-Малкъар Республикада бѣлоном курауу жаны бла иш тамамланганды.

битуе къырал жумушла «бир терезени» низамына кѣре тапдырылгъандыла, хар юйорюно энци куратору болу къуду. Бу кюнледе энци юйортулен этген 25 социал координатор ишлерин башларкъандыла. Ала жаланды Нальчикде угъай, муниципалитетледе да урунуркъадула. 1 сентябрьге дерги дагында 55 координатор юйоренириди.

Парламент

Миллет проектлени толтуруу ахчаны журютюу жаны бла да алчыланы санында

КъМР-ни Парламентини кезуило жыйлыуунда Правительство башчысы аймакыра тамалыган жумушларыны юсонден доклад озюленди. Депутатланы толтуруу аласты органыны ишлерини эселлерге эмда былылгъа салынган борла бла премьер-министр Мускуланы Алий шагырей этенди.

литация техника бериледи. Республикада «Биз бирге» организацианы штабы ачылгъанды, аны хар районда бѣломо барды. Ол мобилизация бла СВО-гъа къатышхан аскерчини юйорюне юридикаскер, психология, башха болушукъ этер мурат бла къуралгъанды.

Аскерчи жаралы болса, аны аурулуу гъуна кѣре 300 минг сомгъа дерги бериледи. Жан берген аскерчини юйорюне миллион сом тѣленеди. Алий Таширович айтханча, жерлерширибизге кийимле, техника керекле алырга болушукъ да этиленди.

Жаралы инсанлагъа реабилитация техника бериледи.

Умутландыруу

Къууанчлы чакъла

Бюгон Сабийлени къоруулауу халкъла аралы ююн республикада къууанчлы халда белгиледи. Не заманда да гитчелеге бизни къырала энци кыйгъардыла, аланы жашаулары ырахат болура мадарла этеди. Ала гъа деп шѣндюго заманга келишген сабий садла, мектепле да ишленеди, гитчелеге билим берюуну жаны амаллары да хайырландыдыла.

ХОПЛАНЫ Марзят.

Жаздыруу-2023

«Заман» – халкъыбызны даражасын кѣтюрген кючдю

«Заман» газетини халкъыбызгъа магынасы бек улуу. Нек? Къайда болса да, къычан да таулу адам: «Бу мени тугъан жеримди», – дегенча, «Бу мени аны таримде чыкъган газетимди», – деп айтырга онг тапханы ючюн. Ол бизни энчилигимизни шартларындан бирди.

«Заман» газетини халкъыбызгъа магынасы бек улуу. Нек? Къайда болса да, къычан да таулу адам: «Бу мени тугъан жеримди», – дегенча, «Бу мени аны таримде чыкъган газетимди», – деп айтырга онг тапханы ючюн. Ол бизни энчилигимизни шартларындан бирди.

гылатырга керекди ана тилибизде чыкъган газетини, журналланы да миллетибизге къаллай улуу магынаны тутханлары. Кѣчпюнчлолукде халкъыбыз аланы къаллай бек кюсегенлерини да олголе келтири. «Заман» ана тилибизини сакъланган, халкъыбызны магынасын, даражасын кѣтюрген кючдю.

СОЗАЙЛАНЫ Ахмат, КъМР-ни халкъ поэти.

Магыналы ушакъ

Къабарты-Малкъарда регионга ону этген арада тюзюней эфир кезуило керѣ этенди. Бу жол анга Нальчик шахар округуна жер-жерли администрациясы башчысы Таймураз Алохов чакырылгъанды. Ол къурауучулары соуруларына жуупала бергенди, этиле тургъан ишле эмда умутла бла шагырейлендиргенди.

Хунерлилик

31 майда Россияли адвокатураны кюнѣ белгилениди. Аны бла байламлы биз 8кюл жашыбыз къырышдуу халда Дуулеттерини жаны Азамат бла бу устаклыгыны не ючюн сайлагъаныны, аны жашырылгъанын бла борчларыны эм башха затланы юсеринден ушакъ бардырганбыз.

Тынгылы жууапла берилгендиле

2 бет

«Инсанни эркиликлерин сакъларгъа эм жууаплылыгъын жентиллендирге кюрешибиз»

3 бет

Жолочулукъ

Тамашалыкъ жерлерибиз – социал сетгеледе

Къабарты-Малкъарда билим билгерле Екатерина Козлова эмда «Жолочулукъдан эсе кѣт» телепрограмманы келечилери да келип, республикада жолочула аслам жюрюген жерле айлангандыла, кѣрген затлар видеога алдырып, социал сетгеледе салгандыла.

4 бет

Миллет проекттени толтуруу ахчаны жюрюстю жаны бла да алчыланы сакында

Ахыры. Алып 1-чи беттеди.

Премьер-министр докладыны алында инсанга социал болушуну юсөндү билдиргенди. Аны айтыпна көре, жауап этерге жетерик ахчаны өлчөми бытыр 14,8 миң сомдан асман болганды. Ол а Россиеде орналык өлчөмдө келпсе – 13,9 миңг. Сою. Байыл тарихинен андан да көбөйтүргө кылдан бергенди – 15,3 миңг. Бу ахча уа юйорно кылайыгынын тергерге, анга кырап төлөүлени тохтатыдыгыга керекди.

Алий Тахирович билдиргенде, аны хайырандан социал төлөүлени анда аны алында эркин болушуну саны көбөйтүргө. Сөптө, сабийле ага сайын этилген төлөүне 16,78 сомга жеттирилгенди. Ол а, кышучу регионда бла төнгөшүргөндө, аспамды.

Инсанланы бир-бир кызууларына социал төлөүлени өлчөми битте да бирге 23 миллиард сомга жеткенди. Кырап болушук 23 миң адамга этилгенди. Аны сайын сабийлеге төлөүлөгү уа 23 миллиард сомга жеткенди.

БЮДЖЕТ

Бытырны билеу бюджетти 70,8 миллиард сомдан асман болгонды, ол аны алында жылы 123,8 миллиард сомго өскөнүндө башчылык этуно хайырылыгынын федерал арада да белгилегенди. Биз бюджетни ишангылыгынын саклаганын регионаны арасына киргенди, – дегенди Мускуланы Алий эдди ахчаны 79,3 проценти социал магытаны жуушула берилгенди айткан.

Кыранча 69,1 миллиарддан озганды. Профицит 1,7 миллиард сом болгонды. Ол а багылы кредитте алмай кутулугуна он берген чертеди премьер-министр.

ТЫНДЫК ИШТЕР

Кыабарты-Малкыарда бытыр 12 миллет проектти черклеринде 42 регион көптө таманланганды. Бу жуушулаша 14,8 миллиард сом бөлүнгөндү, ол санда эки миллиард сомду республика кеси кыошканды. Миллет проект-жуушуларын толтурууга кере (99,9 процент) республика кыраалда алчы он регионун арасындады.

Бытыр кутулуга, билим берюде, саулык саклаууда, спортта, башка бөлөмдө жээк объект ишленгенди, неда жангырылганды. Эл санда минерал магытанын бөлүнгөндү, өлпөдө 13 школдо спорт заллары тынгылы жангырылганды, онкология диспансори макмыны кутулугуна башланганды, алача башка магытаны ишле толтурулганды.

2023 жылы миллет проектени жашауда бытыр 11,2 миллиард сом бөлүнгөндү. Бытыр спортну лтибөргө тордоюу бла көрөшү спорткомплекс жазыр болууды, анда уа бөксөнд да кыралыктын. Нальчикке бла районда жети школ эмда эки амбулатория ишлениркиди, ол санда Элбурда да. «Восход» микрорайонда суу ысла тартырга белгиленди.

АНГЛАТЫ

Депутатланы Мускуланы Алийге соруулары көп болганды. КПРФ-ни фракциясыны башчысы Борис Паштов бытыр Правительство борборларын билдиргенди белгилегенди. Болсода ол экономиканы прогноз халда кырамай, алгычана, план мадарыга көчюрюрге башламчылык этенди. «План

пүтөккала жаксыз эм кезуноу сакталмай берилди, ала «Радуга» реабилитация лагерде солулду.

«Республиканы Башчысыны Аскерчилеге, гражданданы талай кызууларын эм алачы юйюрлерине социал болушук этуноу кыошак амалларыны юсөндү» буйругуна көре жауап мобилизацияны чегинде аскер комиссарыны чакыруу бла аскер кутулугуна болгоннагы ага сайын 25 миң сом төлөндү. Росгардияны, ФСО-ни СВО да кызаатпауда неда чеклени кызууларда жа-

экономика фыйдалыгынын көрүстөгенди, аны хайырандан совет кырал кыска заманы ичинде айтып экономикалары арасына чыкканы эди, – дегенди ол.

Болсода Мускуланы Алий былай онуну регион атпалмагынын, рынок экономикада план мадарла хайырылыгына-анларын белгилегенди.

«Справедливая Россия»-партияны фракциясыны башчысы Владимир Кобков а Орезде школун билим берүү учреждениланы жангыртуу программасына киийирге тилегенди. Мускуланы Алий аны тамаларга сөз бергенди. Фракция онуну суу дагында транспорт налог башка регионга бла төнгөшүргөндө, улугуна көп болганына аз да бурганды.

Мускуланы Алийни айтыпна көре, жыйылган ахча көп фондча берилди. Төлөү машинаны жыл санына, кочлононе көре саналады. «Бек багыа өлчөм – 130 сом – жагы башкаларга эмда кочлоно 250 андан көп болганнага салында. Алай машинала уа республикада алай көп тоюлдоно. Кыгал-ларнына налог андан учууду. Биз бу законду 2013 жылда кыабыл көргөн эдик, андан бери тарихле төрлөнгөндү», – дегенди Правительство башчысы.

«Зелёный»-партияны фракциясыны башчысы Сафарби Шагановсу эки ишчи кызуулу кырауга башламчылык этгенди. Аладан бери: «КМР-ни Кызыл китабыны юсөндүзү законду созотте, аны керектелини ачыктыргы тийишшиди. Нальчикни ара орамаларында транспорт көп болганын белгилеп, аны тышы да окуганын сабийле школдон кетип, андан ары бла көрүшөнгөндөрүн созотте керекди. «Тарихке көре сабийлени жартысы чакылы бери тамата класскага бармадыла, аладан келери кыошаксы юйюрлөнгөндү. Ала неда кыошак көп болганын билгирге керекди», – деп кыошканды ол.

Депутат Сергей Карышев кырал эм муниципал органдарда ишленгенни айлыкларын көбөйтүно юсөндөн айтканды. Депутат Мария Калмыкова Нальчикни ара орамаларында транспорт көп болганын белгилеп, аны тышы бла жолла ишлетуно онгларыны юсөндөн сорганды.

Кыруулу, жашау журт-коммунал молк эм отлук-энергетика комплекс жаны бла комитетти башчысы Руслан Токов а көп кыла юйюде жашагына берге хайырандан молк ючюн төлөүлени башчылык этген компанияны жуулуларына бермей, тюзөйлө айтарады илеринден излөно юсөндөн айтканды. Экономика политика, инновация айнетыу эм предпринимательство жаны бла комитетти башчысы Зур Алшев толтуруучу власт органдарга этилген эсертүүлени тамамлауно юсөндөн айтканды.

ЛДПР-ни фракциясыны башчысы Владимир Безогово лыгытаны дарманна бла жагытаны бытыр эсе бурганды. Депутат Альберт Абзая а Нальчик черкени жагысында жашау журт комплекс ишлетилени бла байланы алайда машинала чырмауусу өтөрчө жангы көпюр ишлетирге он болганын билгирге суйгенди.

Ахырында Татьяна Егорова Правительствога бытыр хайыры таллау, битеу салынган борча толтуруучуларыны ючюн ырызалыгын айтканды. Жыйылуу тийишли эсертүүлени кырап көрүно бла бошалганды.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

Магытанпы ушакъ

Кыабарты-Малкыарда регионга ону этген арада тюзөйлө эфир кезуноу көре этгенди. Бу жол анга Нальчик шахар округун жер-жерли администрациясыны башчысы Таймурз Ахохов чакырылганды. Ол кырауучулары суоруларына жууула бергенди, этиле турганы ишле эмда умтула бла шагырейленгенди.

Таймурз Борисович, шахар округда ораманы жарытуу жаны бла не мадар этилгенни билдирсе-гиз эди?

– Бу жаны бла бек көп этат этилди. Энди, жолланы жангырткан кезуеде, аспамсында, чырамы да алыша барыды. Алай дагында иш а көпдү, аны себепти чыракканы көп кыламай барын да алышырга умтуллубуз. Алачы саны он мингге жетеди. Ишле куру орамалда угый, көп фатарлы юйюни арбаларында да бардырылгыбыз. Юйюноктө 6,5 миң чыракъ жангыртылганды. Келир жайны ичинде хар нени да бла тамам этип чыгарга таукенби.

Дагыда шахарны администрациясына чакырып ар курауга сөзбөз кыламы. Кыаысы жерде чыракъ койсе да, ол анда олсагат көрчөноктө. Аны хайырында аллай чыракканы терк алышалыктыбыз, кыаид кыаысыны өчкөлтөрө неда жандыргыра керек эсе да жерине бар турмай атпалгыбыз.

Этилик ишлени хайырында адамланы жашау болуулары иленири, шахарны ахчасы да алуу көрчөртөр деп ишануу барды.

– «Жаңы жылуу берүү»-сөзү биригүү энди атыт. «Нальчикни жылуу сетелери» дегенге төрлендиргенди. Ача кыаысына төлөргө керекди?

– Мына сагаыйрга сылтау жокчу. Ол организацияны жалаанда аты төрлендиргенди, адамланы анда сөтлөри, төлөүлери, борчлары – хар нелери да алгычына жеринде турдыла.

Жамауат тийрелени тапандыруу ишле шөндю кыаид бардырылганды?

– Бытыр ишле инсанла бытыр кыап көтөрүно бла кыаысы жерлени сыйлауна эселе да, аны бардыла. Тарчоков атыт орамда «Сирен жыйыл булвар» эмда ол тийрөлдө деп сөөкөр.

Озган жылдада бу жаны бла кыадыр иш этилгенди, аны адамла да көрөлдө, тийишли багыз берди. Бытыр дагыда, бу эки жерден сора, анта да талай умтулургыбыз бардыла. Ала Остинская, Шогенова, Кыабарты орамалда скверделгенди. Алачы проект-смирта кыагытарлы хазырдыла. Келир жылга да умтулубу көндю.

Дагыда арбалардан да Казбек Коковну болушугуу бла бытыр эллисин жангыртканды, бытыр а южюн тапандыргыра таукенби.

Александрова микрорайонда бир сөөкөр да жокчу, неда чектик ол тийреле жашагына. Анга эс бурсагыз эди, деп тилеиди.

– Биз битеу районланы тап этерге сөөбиз. Сөз ючюн, Исож не заманда да артык айбаты туюл эди, анда уа кезикте керчөк анда чектик ариу маданият ара ишленгенни.

Дагыда спорт комплекс, жангыртылган орамлары... Александровада не этат чырмайды десегиз? Юйле бир билерине жууккъ ишленди, эркин жер болмагыны. Алай дагында биз анга да эс бурурга сөөбиз. Юйюноктө эки орамны жангыртканды, бир гитче сөөкөр а ишленгенди. Анда сабийле оюначуларыны кесим да көре туюнучу.

Шахарны жашилдендируу жаны бла не мадар этилгенди? – Аны сорганла көбөсөндө тереклени жарыштуу эти булурла дейме. Эсе салаймы, биз кыргызан тереклени орамларына жангыланын орнатыбыз, аспамсында алында

Тынгылы жууапла берилгендиге

эсе көп окуна. Сөз ючюн, бытыр 170 терек көргөнгөз, салган а – сегиз южюк!

Хай, бир-бирде, жолланы жангыртканда, алачы кентериге, аны ючюн а алайда өсгөн тереклени да көтөргө тошоди. Көбөсөндө ала эскидиле, алаа орунларына, айтканыма, жангыларын орнатмай кыламыбыз. Бытыр шахарда 1200 терек салыктыбыз.

Скверделде да жашилдендируу а жаратмайды – айтпай кыошайлы. Көп болмай ачылганы мадар ючюнсюн жангыртканды, бытыр экинде иш башланганды. Дагыда Кыабарты орамда эм эски музикалык жангыртылды. Учреждениланы жаңы оборудование бла да жалдытады.

Кытаханланы жангыртуу да тири барды. Алачы ишчилери кыагытыр хазырлап, кырал конуктарына лага берилди, алаа хорхалдыла, аны хайырандан келген ахчакыла макмыны жангыртыдыла. Бюджет көчөсүнө тынгылы ремонт этилгенди, экинде иш барды.

Куюл уу атыт проспекте кытаханна жангыртылгандан сора, антеросу тизмелде ал юч жерден билим алынды. РО-ни Маданият министрствосунда окуна айткан эдиле аны юсөндөн эмда башка-лаа колгоп салгандыла.

Маданиятты айнтыу ала ахчаны багыча алай жетеди. Анда уа бытыр ахчанын кырауула бөлөмдө да бардыла. Исожжа жаштаналаны, башка шахарчылары да ары келпирге чакырыла.

Ол микрорайонда дагыда спорт-комплекс ишлене турдуу эмда футбол алачы мадарыны башланганды.

УБАШАЛНЫ Мурат хазырланганды.

Жамауат палата

Аскерчилеге, аланы юйюрлерине кыайгырыуула – энчи эс

ралы болгон, кутунай алган көчөлөнгөн регион хазанда 100-000 миң сом берилди. Дорбөсөлчөгө да алай төлөүлө тохтатыдыла. Кыаысы кызуулугун толтура турганы айлгелени юйюрлерине компенсация төлөндү, – деп билдиргенди министр.

Аскерчилени операцияга кытышкан кезиде фыйдалары юйюрлерини социал болушук алырга федерал медицина аралага жиберилди. Аскерчилени юйюрлерине келччилери театрга, керчөк-ле жаксыз барлыккыдыла. Коммунал төлөүно ючюн борч этенгеле СВО-га кытылуучу юсөндөн келешти башланган юндөн башлап таазир кыошумайды.

Биз бла Черек району администрациясыны башчысы орунбарысы Бечеланы Муктар, Баксан району жамауат палатасыны тамзаты Олг Казыхов, Прохладный шахары администрациясыны башчысы орунбарысы Алеса Пешукова жер-жерде аскерчилеге эм аланы юйюрлерине кыайлык себептик этилгенни юсөндөн айтканды. Ала белгилегенди, бу иште жамауат да тири кытышары, бусугата кызаатуда болганын гуманитар болушук, ол санда аскер кереккы жыйылырды, операция болганын жерде жетдирди. Алагы ырызалыгынын билдире, Хазратали Александрович бу ишни аз да селей-

тирге жарамзылыгынын, палатада да гуманитар болушук жыйылган майдан кырауга болушун чертеди.

Этилген докладыга көрө палата республиканы Пра-вительствоосуна, толтуруучу власть эм жер-жерли самоуправление органдарга, билим берүү учрежденилаларга эм семиртери болган организацияга эсертүүлени айткандыдыганды. Алачы араларында операцияны кезуеюндө белгисиз тас болгон аскерчилени юйюрлерине (аланы кыайгычылары тохтатырылганына алачы ахчаны болушук этерге, СВО да өлпөгөннө неча көре берилгенине жер бериге неда фатар ючюн төлөүлени азайтырга, догазификацияны социал программасына көрө газ оборудование ючюн кыранчыларны кыайтарырга башламчылыкка да бардыла.

Ахырында Хазратали Улуу Хорлманы 80-жылдыгына Улуу Ата журт уруша кытышкан аскерчилени барысына да атлары белгилу болурча Эсгеримно китабын электрон халда чыгарууга эм Ка-зырлы ачыну юсөндөн башламчылык этиуге кылайы чыракканын сорганды, ала да буюмну дурус көргө-нлени билдиргенди.

Эсгеримно китабы алга да чыкканына, алай, жасуруга, анга уруш этген ата-бабаларыны барысына да атлары киргенди. Районланы администрациялары да болушту, жер арбас сабын бар а адам-ладан керекти шартта жыргоа болушук эди, алачы тюз болганын билгиргенди.

Ахырында Хазратали Улуу Хорлманы 80-жылдыгына Улуу Ата журт уруша кытышкан аскерчилени барысына да атлары белгилу болурча Эсгеримно китабын электрон халда чыгарууга эм Ка-зырлы ачыну юсөндөн башламчылык этиуге кылайы чыракканын сорганды, ала да буюмну дурус көргө-нлени билдиргенди.

Эсгеримно китабы алга да чыкканына, алай, жасуруга, анга уруш этген ата-бабаларыны барысына да атлары киргенди. Районланы администрациялары да болушту, жер арбас сабын бар а адам-ладан керекти шартта жыргоа болушук эди, алачы тюз болганын билгиргенди.

Ахырында Хазратали Улуу Хорлманы 80-жылдыгына Улуу Ата журт уруша кытышкан аскерчилени барысына да атлары белгилу болурча Эсгеримно китабын электрон халда чыгарууга эм Ка-зырлы ачыну юсөндөн башламчылык этиуге кылайы чыракканын сорганды, ала да буюмну дурус көргө-нлени билдиргенди.

Эсгеримно китабы алга да чыкканына, алай, жасуруга, анга уруш этген ата-бабаларыны барысына да атлары киргенди. Районланы администрациялары да болушту, жер арбас сабын бар а адам-ладан керекти шартта жыргоа болушук эди, алачы тюз болганын билгиргенди.

КУЛЫПАЛАНЫ Азирдин.

Суратпа ачурдула.

Сабийлени жай солууларыны онгларын созгендиге

Ахыры. Алып 1-чи беттеди.

Министр айтп этта да талай шарт: сабийлеге пүтөккала жаксыз эм алачы алгандыла битеуда он миллион сом кыайтарылды, учрежденилаларда бир ючү турунуу багысы уа 1003-1390 сом болушук-ду. Эсгеримно китабы алга да южюкне неча көре берилгенине жер бериге неда фатар ючюн төлөүлени азайтырга, догазификацияны социал программасына көрө газ оборудование ючюн кыранчыларны кыайтарырга башламчылыкка да бардыла.

Ахырында Хазратали Улуу Хорлманы 80-жылдыгына Улуу Ата журт уруша кытышкан аскерчилени барысына да атлары белгилу болурча Эсгеримно китабын электрон халда чыгарууга эм Ка-зырлы ачыну юсөндөн башламчылык этиуге кылайы чыракканын сорганды, ала да буюмну дурус көргө-нлени билдиргенди.

Эсгеримно китабы алга да чыкканына, алай, жасуруга, анга уруш этген ата-бабаларыны барысына да атлары киргенди. Районланы администрациялары да болушту, жер арбас сабын бар а адам-ладан керекти шартта жыргоа болушук эди, алачы тюз болганын билгиргенди.

Эсгеримно китабы алга да чыкканына, алай, жасуруга, анга уруш этген ата-бабаларыны барысына да атлары киргенди. Районланы администрациялары да болушту, жер арбас сабын бар а адам-ладан керекти шартта жыргоа болушук эди, алачы тюз болганын билгиргенди.

Эсгеримно китабы алга да чыкканына, алай, жасуруга, анга уруш этген ата-бабаларыны барысына да атлары киргенди. Районланы администрациялары да болушту, жер арбас сабын бар а адам-ладан керекти шартта жыргоа болушук эди, алачы тюз болганын билгиргенди.

Эсгеримно китабы алга да чыкканына, алай, жасуруга, анга уруш этген ата-бабаларыны барысына да атлары киргенди. Районланы администрациялары да болушту, жер арбас сабын бар а адам-ладан керекти шартта жыргоа болушук эди, алачы тюз болганын билгиргенди.

ОМАРЛАНЫ Мурат

хазырланганды.

«Ёхтемленирча окьюучуларым кёпдюле»

Хуболаны Зуура, Татууну кызы, Нальчикин 30-чу номерли мектебинде отуз жылдан артык зоманы ишлегенди, кёп сабийни харфаны танырга, санарга, жазарга да койреткенди. Ишине, сабийлеге эемеклиги уа кёпдеге бу усталыкны сайларга юлго болгонды. Ол окуткан жашаны бла кызыланы араларында биогюлюк бу усталык, агилле, инжнерле, вичрле, предпринимствеле да бардыла. Ала аны унутпайдыла, байрамла бла алгышайдыла, писемоле жаздыла, телефон бла сөлөшөдиле, юкюмде жолдо да эрикмендиле. «Аны бла насмыбыз туткан дид, ол бизге аныбача чыгарды», - дейдиле.

«Аны кесини окутуу амалы да болгонды. Ол, сабий дериши билмексе, анга «ки» угтай, тыйгычы белги салганда. Экинчиюн кюн жаш негда кыз дериши тыгтылы билмек келе эдиле. Дагында дериши башлардан алгы ол алты-жетти минутуныгырга белгенди. Ыйыктыгы бир кере уа «Поле чудесе» деген оюнуу кыуарганды. Аны кезиндеме сабийле дериши бир бёмююн билмек чыга эдиле.

Ушгъыбарыны кезиндеме мени Зуурагъа бир неча соруу да бергенме. - Окуучуларымда кыяллы кыялыкны бек жаратканса? - Эрикменликтерин, кёп билгире итингендерин, кеслерини оюмларын айтып, анылатканларын, таза ниетликтерин. - Усталык санга жеңил кёрюнөмдиди? - Ишинги, сабийлени юле саюбунг кыялы кёрюнөмдиди. - Баш заманында не бла жубунаргыга союсөт? - Китап окуурга. Андан да бег а сабийле бла ишлерге. Аладан таза жан дуняны башына жаратылганзанды. Билемесе, Дубиде сабийле турган юйге барып кызалам, алгыга кыуарар, кыюлуда айланчырып ючюн. Мен бир затча тэзалмаучума, сабийге хыны этисе, олсагач аны кыуоруларга союлем. Сабий ачыса, жылгаса, кыялгаса, мен чыдапалмайм.

- Мечиланы Кзылмын, Кыуылланы Кзылсынын, Зумакулланы Танзиланы назмуларын окуурга бек союме, кёплерини келден да билеме. Юй алгында улуу болмаган бачакчымыз да барды. Мен анда кёп зат бөрдөмө.

Анда жубунаргыда да союме. Кыза Эмирзатлада юйорю бла жашайды. Мен алгага терк-терк учам. Анда сабийлени окуттурга болушам. Алагага малкыр тилден китапала, «Нор» журналы да элтичюмө. Сабийлеге жазып сан назмуларны да. - Устазын бла насмыбизчыны жылы тохташдырылганына уа не айталыксыз? - Аны бек иги оюнурга санайм. Устазала алгынын жылгада эм урматленген адамла болуучу эдиле. Ардак, кыялыгас да, дөбөдери толгон эдиле. Энди кырал башчыбыз устазын даражасын кёпюрюнюн, жашуа кыюлайлыкларын игилендириунюу кыайгысы кереди. Ол кыуандырады. Мен билгенден, устазлагъа жораланып, торле-торле жумушла бардырылады, алгага ашх болумла кыууражаны бла мадарла да этиледи.

- Кесинги юйюрюнго юсонден да айтсанг дид. - Баш ием Хуболаны Борис бла толгу юйюу кыуарганыбыз, сабийле өсдорбөгөнбиз. Биогюлюкде тудукларыбызны аггысы юслерине этерге болушкыбыз.

ХОПЛАЛАНЫ Марзият.

Бусагатадан Владикавказда жашаган, предпринимательлиги бла юрөшгөн Елена Коздкова устазын сагыныа, былай айтды: «Зуура Татуеваны деришинде биз бир заманда да эрикменбиз. Ол кыялыбыз да аныларча айтуучу эди. Ауазын кёпюрют да эшитмегенбиз, аны жылыун сөзгөйлери тургъаныбыз. Кыяллай бир затча койреткенди ол бизни, адеп-кыялыгыга артыкыда сакъ болгонды. Аны ачыктыгы, адепчилиги, тоуз ниетчилиги, жорек тазалыгы, тизгилчилиги, халаллыгы ючюн да союбунбиз. Манга энци кёздөн кыуарганын кёрюнгенди, болсада классад хар кимге да бирча иги болгонды. Аны союгем эмда союгемген окуучулары болмагъаныбыз. Аны уа хар бирини да сөзгөнбиз».

Уста да ёхтемленди окуучулары бла. Аладан бири - Хайрыланы Алим-врач-онкологду, аспирантураны жетишмели бошоп, бусаргата Москвада болмачыны бёмююн башчылык эдиле. «Ол шкода окутуучу болмагъа эди, кёп затны билгире талынган жаш эди. Окуудуа, ишде да жетишмели болганына бек кыуанам. Окуучуларымы араларында мен ёхтемленирчалары дагында кёпдөмө».

«Жерле» проект UK социал сеть

«Жерле» проект UK социал сеть бла «Жолочулук» эсе кёп программаны эм Интернетте айтнуучу институтуну болушугу бла бардырылды. Аны хайрындан 2024 жылны ахырына дери Россияны 70 регионуну тарыхына, белгиле жерлерине, адамдарына жораланып видеороллик эм башка торлю телепрограммала жарашдырыллыкды. Алагы бла магъаналарча хар регионун жетишмелин, тарыхларны, ол тийерледе жашагъанлары жашуу турмушларыны колеринден хабарланы сетьледе кенг жайнуу. «Бизни проектибиз кёрге, медиа жолочулуклары асман бардырылгыга керекбиз. Хар регион аныч-

турмушлары бла шагърейленгендиле: Биринчи Чегемде Кыуылланы Кзылсынын музейинде болгъандыла, кийилде этген эм миллет кийимле тикген жерлени жокъадырылды. Жарашдырылган программаны иги кесек заманын парраллан бла учкан кезиле эм экстремал солугъа саналган затла да алгъандыла. Андан сора блогерле названла чыккан жерледе болгъандыла, суукъ - гара суудала жуунгандыла, миллет ашханын торлююнюн кёргенди эм миллет теспелеге юйргендиле. Республикага келген кыонакыла Мити туну кёргөргө деп жарашдырылган жерде кесиле татууну анылагъандыла эм Чегем аууздунда Гитче чучурлагъа кыуарар, заууклык алгъандыла. «Бу жолочулук бизге эртте этген муратларыбыз толтурууга оиг бергенди - солугъан жип бла бий жерден энише секириге, парраллада учаргыа эм бир жерде да болмаган аламан табигыйтаты тамашалыгын кёргенбиз. Битеу ол затлардан биз бир да болмагъа анча улуу заууклык алгъанбыз», - дегендиле Екатерина бла Дмитрий.

Белгиле блогерле бла бирге битеуросей проектеле эм эришюледе хорлагъанла Елена Выйна бла Елена Иванова айлангандыла. Ала Къабарты-Малкырга келир ючюн социал сетьле бардырган конкурсада хорлагъандыла. «Биз жашаган регионубуну белгиле жерлерини юсонден суратла эм видеоклипте да алып, UK сетьде кёргозторге керек эдик. Эришюню болумуна кёрге, чыгармачылык жаны бла иги программаны жарашдырылганын севирилк жолочулукчы чыгаргъандыла. Мен Никитин, Новгородду юсонден роликни хазыр эткенди, ол кезинде тауаны кёрюрге умут этгеними да билдирген эдим. Ма бу проектин хайрындан ол муратм толганды», - дегенди Елена Выйна.

«Жерле» проект UK социал сеть бла «Жолочулук» эсе кёп программаны эм Интернетте айтнуучу институтуну болушугу бла бардырылды. Аны хайрындан 2024 жылны ахырына дери Россияны 70 регионуну тарыхына, белгиле жерлерине, адамдарына жораланып видеороллик эм башка торлю телепрограммала жарашдырыллыкды. Алагы бла магъаналарча хар регионун жетишмелин, тарыхларны, ол тийерледе жашагъанлары жашуу турмушларыны колеринден хабарланы сетьледе кенг жайнуу. «Бизни проектибиз кёрге, медиа жолочулуклары асман бардырылгыга керекбиз. Хар регион аныч-

Тамашалык жерлерибиз – социал сетьледе

«Жерле» проект UK социал сеть бла «Жолочулук» эсе кёп программаны эм Интернетте айтнуучу институтуну болушугу бла бардырылды. Аны хайрындан 2024 жылны ахырына дери Россияны 70 регионуну тарыхына, белгиле жерлерине, адамдарына жораланып видеороллик эм башка торлю телепрограммала жарашдырыллыкды. Алагы бла магъаналарча хар регионун жетишмелин, тарыхларны, ол тийерледе жашагъанлары жашуу турмушларыны колеринден хабарланы сетьледе кенг жайнуу. «Бизни проектибиз кёрге, медиа жолочулуклары асман бардырылгыга керекбиз. Хар регион аныч-

УЧРЕДИТЕЛЪЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЪСТВОСУ

Баш редактор КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан
РЕДАКЦИЯ:
ТЕКУЛЛАНЫ Хада (баш редактору оубурасары), ЖАНИ УРАЗЛАНЫ Нажабат (баш редактору оубурасары), ТОКЛУДАНЫ Борис (жууалы секретары), МУСУКАЛАНЫ Сакнат, ТИКАЛАНЫ Фатима, ТРАМАЛАНЫ Зуура, УЛБАШЛАНЫ Мурат.
ТЕЛЕФОНДА:
Редактору примчылны - 42-63-01. Баш редактору оубурасары - 42-38-21, 40-04-82. Жууалы секретары - 40-03-24. Секретары - 40-93-42, Корректоры - 42-63-52.
РЕДАКЦИЯНЫ БЕТОМЛЕРИ:
Позитика эм право - 42-24-02, 42-67-68. Экономика - 42-66-73. Културга - 42-66-76. Социал ишле - 42-75-82, 40-59-18. Юрторда, туризм эм спорт - 40-39-93, 42-66-71. Окуучулар бла байламалыкда жоретюе эм жалгъалу - 42-37-94. Энци корреспондент - 42-68-72. Операторла - 42-66-85, 40-28-97.

Редакция авторла бла кызыгъат жоретюемди. Къыз жалгъагъа регионге этимейди эм ала артка кыайларымайдыла. Габгеле басмагъанын материалла айтылганын оюмла рекламаны оюму бла келишимге болушкыда. Алада айтылган хар зат ючюн Россия Федерацияны Басманы юсонден законду тирлендирилме материаллары авторлары кесери жууалдыла. Редакция авторлардан 400 габгет тегинден (машина бла жазылгъа 5-6 бет) кенино аймады. Газет Сагъаны, информация технологиялары эмда асылма коммуникациялары ишери жаны бла фотолар материаллары (Россия ючюн) Кыябары-Малкырада управленисины. 2016 жылда 10 январь регистрания этилгенди. Регистрация номер - ПН № ДТ-07-08-118. Индекс - 11 593

Газетин басмагъа «КъМР-Медиа» ГКУ-ну компьютер службабы назар эткенди. Газет «Известие» «Южный регион» ООО-ну типографиясы басмагъанында. Староволон арал, Ессентуки ул., Ивановский орам, 5а
Газетин ишлерин тапшыруу ючюн КъМР-ни юктя сыныма федерал Управлениси жууалды. Телефонна: 76-01-21
Газетин рошнуга сатуу ючюн КъМР-ни «Роспечать» ашхонер обществосу жууалды. Телефонна: 42-69-34
Газетин майлык юк кере чыгарыу - гезитер, орта, шабат кюнесле.

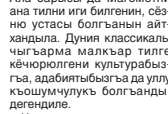
Номерге графике кере 19 00 сагъатда къол салында. 20 00 сагъатда къол салынганды.
ГАЗЕТНИНОМЕРНИ ЧЫГАРЪАНЫЛА:
Жангуразланы Нажабат - дежурный редактор, Кукушаны Сафият, Кетевчяны Зульфия - жууалы секретары оубурасарлары, Ахметланы Лиоза (1,2-ни бетле), Зезаланы Лида (3-чи бет), Гелланы Валя (4-чи бет) - корректорла.
Тиражы 1676 экз. Заказ № 1142
Багъасы 10 000 суму.

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИШЛЕТИЛГЕН АДРЕСИ:
36000, Нальчик шахар, Ленин аладе проспекте, 5.
электрон почта: elbor_50@mail.ru

Бизге кыонакча келген «Ёзден жашчык»

Бу кюмде Тынрыуоузуу 6-чы номерли мектебинде тобешу болгонды. Ол белгиле француз жазуучу Антуан де Сент-Экзюперини «Маленький принц» деген чыгармасы малкыр тилге кёчюрюлгөн китап болуп чыгарынына атталган эди.

Эсигизге салайык, «Маленький принц» ёмюрюк китап дейдиле. Сабий заманларын унуткан абаданлагъа жазылган сабий китапды ол. Бу чыгарма 300 тилге кёчюрюлгенди, 140 миллион экземплярлы чыкканганды. Анга кёре фильмле салынгандыла, макъам жазылганды. Энди ол малкыр тилге да кыонак болуп келгенди. Аны кёчюргөн а белгиле назмуучу Гёжюкланы Магомметте, Магоммет ары дери да кёп белгиле чыгармаланы ана тилибизге кёчюргенди, ол санда Лермонтовну «Мцыри» поэмасын. Аны ючюн сыйлы саугагъа тийишли да болганды. Гёжюк улу тилини иги билген адамды. Ол жазган негда кёчюрген чыгармаларны окусагъан, тилибиниз ариулуугун, байлыгын биотуну англайсыз. Маленький принци ол «Ёзден жашчык» деп кёчюргенди. Аны бла китаны окуп башлагъанын юкюна ол адамны севирге болушкыбыз.

Отарланы Муртар, КъМР-ни халкъ поэты Бейпайланы Мулатип, журналист, жазуучу Османланы Мухаммед, Мария Котлярова эм Гёжюкланы тукъумну келечилери. Ала барсы да Магомметни ана тилини иги билгенди, сёзюне устасы болганын айтхандыла. Дуния классикалы чыгарма малкыр тилге кёчюрюлгөн културбагызгъа, адабиятыбызгъа да улуу къошумчулык болганды, дегендиле. Китаны юсонден кыонакыла оюмларын айттып бошаргандан сора, окуучула Магомметге, бу чыгарманы нек сайлагъанын, кёчюргөн кыялыны эди, дегенге эм кёп баша сорула да бергенди. Гёжюк улу алачы барысына да танытып жууалы этгенди Ахыргында: «Шендө Лев Толстойну «Хаджи Мурат» повестин кёчюрюр акъылдама. Анга хазырлана турама», - деп билдиргенди. Тукъуму атандан Гёжюкланы Муниамин сөлөшкенди. Ол жыйылганылагыгъа ыспас этип, ырызлыгын билдиргенди, ариу сөзле, алгышала да айтханды.

ОСМАНЛАНЫ Хыйса.

Женгил атлетика

Байрамгъа жоралап

Сабийлени кыоруулаууна халкыла аралы ююнюне атылып, Нальчикдеде женгил атлетикадан эришюле бардырылгандыла. Алагага Спорт министрствосуну олимпияда резервали спорт школундан 100-ге жууукъ атлет кыатышханды. Сабийле 60 эм 300 метрге чыбууду, узунуна секириуде, топуу атыпты санашканды, аланы хар бири ючюн очюла алгъандыла. Кызылда эм иги эселени Улбашланы Таира, Злата Гурциева, Эзденланы София, Абайыланы Малика, Газаланы Амалия, Насталаны Камилла эм башла кёргозгендиле. Жашлада алчы жерледе Дмитрий Склёр, Даниил Пулов, Тимур

Рудь, Тембот Тхаапалиже, дагында талайы чыккыганды. Хорлагъанла бла призёрла энди «Шиповка юнук» республикалы эришюле кыатышкыганды, ол а ючюн ортигасына болушкыда. ХАБИБУЛЛАНЫ Зульфия.

2023 жылда июньда беш намаз кыялыну ууакхысы

Айны конлери	Эрттен намаз	Кюнню чыккыган заманы	Тош намаз	Экинди намаз	Ашхам намаз	Жасы намаз
1 Орта күн	02:43	04:28	12:14	16:16	19:42	21:22
2 Байрым күн	02:41	04:27	12:14	16:17	19:44	21:24
3 Шабат күн	02:40	04:26	12:14	16:17	19:45	21:25
4 Ыйык күн	02:40	04:26	12:14	16:17	19:45	21:25
5 Баш күн	02:39	04:25	12:15	16:17	19:46	21:26
6 Геуюрге күн	02:38	04:25	12:15	16:18	19:47	21:27
7 Барас күн	02:38	04:25	12:15	16:19	19:47	21:27
8 Орта күн	02:37	04:24	12:15	16:19	19:48	21:28
9 Байрым күн	02:37	04:24	12:15	16:19	19:49	21:29
10 Шабат күн	02:36	04:24	12:15	16:19	19:49	21:29
11 Ыйык күн	02:36	04:24	12:16	16:19	19:50	21:30
12 Баш күн	02:35	04:24	12:16	16:19	19:50	21:30
13 Геуюрге күн	02:35	04:24	12:16	16:20	19:51	21:31
14 Барас күн	02:35	04:24	12:16	16:20	19:51	21:31
15 Орта күн	02:35	04:24	12:17	16:20	19:52	21:32
16 Байрым күн	02:35	04:24	12:17	16:20	19:52	21:32
17 Шабат күн	02:35	04:24	12:17	16:21	19:53	21:33
18 Ыйык күн	02:35	04:24	12:17	16:21	19:53	21:33
19 Баш күн	02:35	04:24	12:17	16:21	19:53	21:33
20 Геуюрге күн	02:35	04:24	12:18	16:22	19:54	21:34
21 Барас күн	02:35	04:24	12:18	16:22	19:54	21:34
22 Орта күн	02:36	04:24	12:18	16:22	19:54	21:34
23 Байрым күн	02:36	04:25	12:18	16:22	19:54	21:34
24 Шабат күн	02:36	04:25	12:19	16:22	19:54	21:34
25 Ыйык күн	02:37	04:25	12:19	16:22	19:54	21:34
26 Баш күн	02:37	04:26	12:19	16:23	19:54	21:34
27 Геуюрге күн	02:38	04:26	12:19	16:23	19:54	21:34
28 Барас күн	02:38	04:26	12:19	16:23	19:54	21:34
29 Орта күн	02:39	04:27	12:20	16:23	19:54	21:34

КъМР-ни Муслиманларыны дин управлениси.